

Svizove e-novice so pri vas vsak mesec med šolskim letom. Vse do zdaj izdane številke (od junija 2011) so dostopne [tukaj](#).

Vaše prispevke, predloge in mnenja pričakujemo po e-pošti: info@sviz.si.

Več vsebin najdete na www.sviz.si.

Novice ureja: Tanja Modrijan.

Iz vsebine

- 02 **Novela Zakona o osnovni šoli**
- 03 **Sklepni iz niza izobraževalnih seminarjev**
- 04 **Jubilejne športne igre**

Kako vlada razume odpravo anomalij?

Na sedežu SVIZ smo 25. 5. 2017 pripravili novinarsko konferenco, na kateri je glavni tajnik Branimir Štrukelj podrobneje predstavil stališče sindikata do vladnega predloga za odpravo anomalij v javnem sektorju. Izpostavil je, da Vlada RS na pogajanjih za odpravo anomalij v plačnem sistemu, za katera je bilo z lani sklenjenim dogovorom z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja predvidenih 70 milijonov evrov, in sicer predvsem za ureditev prejemkov najslabše plačanih delavk in delavcev, v svojih predlogih favorizira delovna mesta v državni upravi in hkrati spregleduje delovna mesta v izobraževanju, znanosti in kulturi. Vlada namreč predlaga izboljšanje plač za 54 delovnih mest v državni upravi – od tega jih je 21 z zahtevano visokošolsko strokovno (VII/1) in univerzitetno izobrazbo (VII/2) –, medtem pa ne predlaga nobene spremembe znanost, za kulturo predlaga izboljšanje za pet delovnih mest in za izobraževanje le za dve delovni mesti, od katerih nobeno ni z univerzitetno izobrazbo. S takšno nekonsi-

stentnostjo, nepravilnostjo in neupoštevanjem sklenjenega dogovora Vlada RS po prepričanju SVIZ sporoča, da zahtevnost, odgovornost, kompleksnost, stresnost strokovnega dela na delovnih mestih z zahtevano univerzitetno izobrazbo v izobraževanju ni primerljiva z zahtevnostjo uradniškega dela z enako stopnjo izobrazbe, da toliko nižja povprečna osnovna plača pri enaki izobrazbi v državni upravi in izobraževanju ni anomalija plačnega sistema, temveč gre pri izobraževanju za toliko manj vredno delo v primerjavi z uradniškim, ki ga je treba še bolje ovrednotiti. Glavni tajnik je poudaril še, da je vlada, če meni, da je pri enaki stopnji izobrazbe delo v izobraževanju toliko manj vredno od dela v državni upravi in je po njenem mnenju izjemno velika razlika zato upravičena, dolžna to svoje prepričanje in nedopustno marginaliziranje pomena izobraževanja, ki bo imelo za Slovenijo dolgoročne negativne posledice, tudi pojasniti. Celotno sporočilo novinarske konference je dostopno na spletni strani www.sviz.si.

Vlada RS z nekonsistentnostjo, nepravilnostjo in neupoštevanjem sklenjenega dogovora med drugim sporoča, da zahtevnost, odgovornost, kompleksnost, stresnost strokovnega dela na delovnih mestih z zahtevano univerzitetno izobrazbo v izobraževanju ni primerljiva z zahtevnostjo uradniškega dela z enako stopnjo izobrazbe.

Za SVIZ je ključnega pomena, da se sklene dogovor o odpravi anomalij pri vrednotenju najslabše plačanih delavk in delavcev, ki so v vseh delih javnega sektorja.

Odločno za protestni shod!

Do pogajanj o odpravi anomalij v javnem sektorju se je na izredni seji 30. 5. 2017 opredeljeval tudi Glavni odbor SVIZ. Članice in člani le-tega so bili skrajno kritični do predloga vlade, ki zaradi enostranskosti in nepravilnosti ogroža uspešen zaključek pogajanj. Za SVIZ je ključnega pomena, da se sklene dogovor o odpravi anomalij pri vrednotenju najslabše plačanih delavk in delavcev, ki so v vseh delih javnega sektorja. Ne le sindikati, tudi predsednik vlade dr. Miro Cerar je ob podpisu lanskoletnega dogovora izrazil zadovoljstvo, ker smo naredili »konkretne korake naprej za tiste, ki dobivajo najnižje plače«. Nepremišljen in enostranski vladni predlog ta cilj spodmika, ker izrazito selektivno zvišuje plače na delovnih mestih z univerzitetno izobrazbo, ki

jih ni mogoče razumeti kot odpravljanje anomalij v plačnem sistemu. Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS), katere član je SVIZ, je v zadnjem krogu pogajanj predlagala, naj se dogovor sklene v dveh korakih: najprej za zaposlene z nižjimi plačami, do 26. plačnega razreda, ki tudi po prepričanju predsednika vlade živijo najtežje, v drugem koraku pa se anomalije odpravijo tudi za ostale. Ker razvoj dogodkov na pogajanjih ogroža uresničitev zahtev po izboljšanju plač, hišnikov, kuharjev, peric, tajnikov in računovodij v skupini J ter pomočnic in pomočnikov vzgojiteljic in vzgojiteljev, bo SVIZ to zahtevo podkrepil z organizacijo ponovnega protestnega shoda pred Vlado RS.

Pripombe k predlogu novele Zakona o osnovni šoli z namenom oblikovanja skupnega stališča preko naših sindikalnih zaupnic in zaupnikov zbiramo tudi v SVIZ.

Novela Zakona o osnovni šoli

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so 19. 5. 2017 dali v javno razpravo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o osnovni šoli, ki prinaša spremembe na področju izvajanja razširjenega programa in pri uvajanju drugega tujega jezika v obvezni program, podrobnejše opredelitve izvajanja programa šole v naravi in spremembe pri nacionalnem preverjanju znanja. Komentarje k predlogu novele Zakona o osnovni šoli je mogoče oddati neposredno prek spletnega portala e-demokracija, in sicer do 30. 6.

2017. Pripombe k predlogu z namenom oblikovanja skupnega stališča preko naših sindikalnih zaupnic in zaupnikov hkrati zbiramo tudi v SVIZ. Vse odzive, ki jih bomo prejeli, bosta pregledali obe sindikalni konferenci s področja osnovnega šolstva, končni predlog skupnih pripomb k ZOŠ pa bomo iz SVIZ v roku javne razprave nato posredovali na resorno ministrstvo. Več o predlogu novele Zakona o osnovni šoli na www.sviz.si.

Sestanek predstavnikov dijaških domov

Na pobudo iz izobraževalnega seminarja za sindikalne zaupnice in zaupnike v srednjih in višjih šolah ter dijaških domovih je predsednik te sindikalne konference Jože Brezavšček na sedežu SVIZ 9. 5. 2017 sklical sestanek predstavnikov dijaških domov. Spregovorili so o specifikah dela, ki ga opravljajo, in težavah, s katerimi se pri tem srečujejo. Izpostavili so problematiko nizke zasedenosti dijaških domov, s čimer se povezuje tudi skrb za ohranitev delovnih mest zaposlenih v domovih, predvsem v tistih, v katerih ni mogoče uspešno zagotavljati tržne dejavnosti. Zanimanje za bivanje v dijaških domovih se je drastično zmanjšalo z uvedbo subvencioniranih prevozov za dijake in študente ter s subvencijami šolske malice, pri čemer smo v SVIZ resorno ministrstvo opozarjali, da izguba časa zaradi vožnje in neurejena prehrana ne pripomoreta h kakovosti šolanja in življenja mladostnikov. Ti argumenti pristojnih niso prepričali v spremembe, prav tako smo v sindi-

katu brez uspeha predlagali subvencioniranje stroškov oskrbnin v domovih ali ustrezno povečanje glavarine. Na sestanku je bilo poudarjeno še, da sta si opisa del pri učitelju, ki opravlja naloge razrednika, in matičnem vzgojitelju v dijaškem domu v marsičem podobna. Navzoči so spregovorili tudi o neustreznih normativni urejenosti področja za dijake s posebnimi potrebami v kolektivni pogodbi za javni sektor, o spornosti določila o dolžini letnega dopusta, ko gre za otroke s posebnimi potrebami, o problematiki neenotnega izplačevanja stroškov za prevoz na delo in z dela ter o vrednotenju dežuranja in spremljanja dijakov na tekmovanja. Poučna je bila informacija o pozitivnih izkušnjah integracije begunskih otrok v novogoriškem dijaškem domu, izpostavljeno pa je bilo še vprašanje ustreznosti sistematizacije delovnega mesta za varnostnika v dijaškem domu.

Izobraževanje in znanost spet spregledana

Zatem ko je slovenska Vlada potrdila besedilo Nacionalnega reformnega programa (NRP) za letošnje in prihodnje leto ter Program stabilnosti za letos, smo v SVIZ s sporočilom za javnost 5. 5. 2017 opozorili na razočaranje nad vsebino za našo državo izjemno pomembnih dokumentov. SVIZ je sicer resda sodeloval v razpravah o vsebini NRP in z MIZŠ se nam je uspelo uskladiti, da sta izobraževanje in raziskovalna dejavnost v preteklih letih krize nosila največje in preveliko breme ter da je ta trend treba ustaviti in spremeniti, a vlada naših stališč v končno besedilo NRP ni vključila. Hkrati slovenska vlada ignorira tudi sama priporo-

čila Evropske komisije in cilje strategije Evropa 2020, saj je eden od petih glavnih ciljev slednje namreč tudi »izboljšati možnosti za raziskave in razvoj, zlasti povečati celoten delež javnih in zasebnih naložb v tem sektorju na 3 % BDP«. Slovenska vlada se je odločila povsem prezreti priporočila, ki prihajajo iz Evrope, kot tudi spregledati in preslišati raziskovalce, ki so se aprila letos zbrali na Shodu za znanost. Ti so med drugim opozorili na občutno prenizek delež BDP (le približno 0,4 %), ki ga Slovenija namenja za raziskovalno dejavnost iz javnih sredstev in je eden od najnižjih v državah Evropske unije z evrom. Več na www.sviz.si.

SVIZ bo skupaj s članicami in člani, zaposlenimi v izobraževanju in raziskovalni dejavnosti, storil vse, da se spremeni destruktivna smer, pri kateri politika vztraja že vsaj od leta 2012 ter kaže na popolno nerazumevanje pomena izobraževanja in znanosti za »izhod držav članic iz gospodarske krize, zagotovitev makroekonomske stabilnosti ter izvedbo daljnosežnih strukturnih reform.«

Izobraževanje za zaupnice in zaupnike v OŠPP

Podrobno poročilo o izobraževalnem seminarju SVIZ v osnovnih šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami z (video) gradivom in fotogalerijo je dostopno na www.sviz.si.

Z izobraževalnim seminarjem za sindikalne zaupnice in zaupnike SVIZ v osnovnih šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami se je 8. in 9. 5. 2017 nadaljeval spomladanski niz izobraževanj. Predsednica sindikalne konference Jelka Horvat je uvodoma nakazala temeljna vprašanja, s katerimi se pri delu srečujejo zaposleni na omenjenih področjih, med temi problematiko neenake obravnave mobilnih učiteljic in učiteljev za dodatno strokovno pomoč, ki jim ni omogočeno napredovanje v nazive, opozorila pa je tudi na že dlje nerešeno težavo, da se mobilnim učiteljicam in učiteljem za dodatno strokovno pomoč, ki so zaposleni v osnovnih šolah, ki izvajajo prilagojeni program, stroški za uporabo lastnega avtomobila v službene namene izplačujejo v nižji meri kot pa učiteljem za dodatno strokovno pomoč, ki so zaposleni v zavodih za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in dodatno strokovno pomoč opravljajo tudi na rednih osnovnih šolah. Kot pomembno vprašanje za resorno ministrstvo je omenila še določitev novega delovnega mesta spremljevalca skupine gibalno oviranih otrok in mladostnikov z več motnjami, dotaknila pa se je tudi povečevanja števila romskih otrok v nekaterih šolah, ki izvajajo prilagojeni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom na področju, kjer se nahaja romska populacija. Odgovore na ta vprašanja so navzoči pričakovali od predstavnikov MIZŠ – državne sekretarke dr. Andreje Barle Lakota in mag. Gregorja Mo-

horčiča, generalnega direktorja Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo, ki sta se udeležila izobraževalnega seminarja. Glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj je sindikalne zaupnice in zaupnike kot na vseh dozdajšnjih izobraževalnih seminarjih seznanil z bistvenimi informacijami o aktualnih pogajanjih z Vlado RS za odpravo anomalij v plačnem sistemu, ki potekajo od marca letos na podlagi dogovora o odpravljanju varčevalnih ukrepov in so osredotočena na izboljšanje plač v skupini J. Strokovna sodelavka SVIZ za pravne zadeve Nadja Götz je zatem natančno predstavila posamezne ukrepe na področju stroškov dela in druge ukrepe v javnem sektorju za leto 2017 iz Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepov v javnem sektorju za leto 2016. Sindikalne zaupnice in zaupniki SVIZ v osnovnih šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami so na dogodku prisluhnili še predavanju Doro-teje Lešnik Mugnaioni o konfliktih in mobingu, Maja Prebil iz Odvetniške družbe Potočnik in Prebil pa jim je predstavila vrste pravne odgovornosti strokovnih delavcev in delavcev v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Pozornost so zaupnice in zaupniki namenili tudi urejanju delovnega časa in s strokovnim sodelavcem GO SVIZ za pravne zadeve Jernejem Zupančičem razpravljali o posameznih specifikah, ki se na tem področju pojavljajo v osnovnih šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami.

Sindikalni zaupnice in zaupniki v visokem šolstvu in znanosti so na izobraževalnem seminarju ob ozko sindikalnih temah prisluhnili še predavanjem o nenasilni komunikaciji ter varovanju osebnih podatkov in zasebnosti na delovnem mestu.

Sklepni iz niza izobraževalnih seminarjev

V organizaciji SVIZ je bil v Portorožu 15. in 16. 5. 2017 izpeljan zadnji iz niza letošnjih spomladanskih izobraževalnih seminarjev za sindikalne zaupnice in zaupnike – tokrat za predstavnice in predstavnike sindikata v zavodih na področju visokega šolstva in znanosti. V uvodu v izobraževanje je predsednik Sindikalne konference visokega šolstva in znanosti SVIZ dr. Danilo Korže predstavil najpomembnejše dogajanje na področju konference, med drugim dogovora sindikatov javnega sektorja in Vlade RS iz leta 2015 in 2016, ki krojita plače in razmere, v katerih delujejo zaposleni v visokem šolstvu in znanosti, in aktualna pogajanja za odpravo anomalij v plačni skupini J. Ob tem se je dotaknil zadnjega dogovora zdravnikov z vlado in spomnil na aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS, v katerem je zapisana zaveza, da bodo plače zdravnikov specialistov v primerjavi s plačami univerzitetnih učiteljev 1 : 1, plače slednjih pa so že zdaj za 20 odstotkov nižje oziroma so uvrščene pet plačnih

razredov nižje od zdravniških. Med problemi je izpostavil tudi nezadovoljstvo (predvsem) v raziskovanju zaradi nestabilnega in nezadostnega financiranja ter nestabilna delovna mesta v visokem šolstvu in znanosti. Omenil je še problematiko habilitacij in številne afere, ki v minulem letu pretresajo vse tri slovenske univerze, med uspehi pa izpostavil nov statut Univerze v Ljubljani, s katerim pridobivajo volilno pravico tudi nepedagoški delavci, in ureditev napredovanj na mariborski univerzi. Na izobraževalnem seminarju sta sodelovala državni sekretar dr. Tomaž Boh in generalni direktor Direktorata za visoko šolstvo dr. Stojan Sorčan, navzoči pa so ju opozorili na zaskrbljujoč trend zmanjševanja sredstev za znanost, ki Slovenijo v evropskem merilu uvršča na dno lestvice držav, ki za to področje namenjajo najmanj denarja. Izpostavili so še problematiko postopkov habilitiranja in reakreditacije programov. Več o izobraževalnem seminarju z gradivom in fotogalerijo je dostopno na www.sviz.si.

Varno in spodbudno učno okolje

Za vse, ki se posvetov »Učno okolje – varno in spodbudno« ne morete udeležiti v živo, je na spletni strani MIZŠ odprt tudi [internetni forum](#), kjer lahko različni deležniki izražate svoja mnenja ter predloge izboljšav.

Po Sloveniji bo do 8. 6. 2017 izpeljanih pet posvetov o varnem in spodbudnem učnem okolju, ki jih skupaj pripravljajo SVIZ, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo. Posveti so namenjeni soočanju pogledov na zagotavljanje varnega in spodbudnega učnega okolja. Skladno s slovensko zakonodajo je slednje eden od temeljnih ciljev vzgoje in izobraževanja in zajema tako krepitev socialnih veščin, strpnosti, spoštovanja drugačnosti kot omogočanje razvoja in doseganje čim višje ravni ustvarjalnosti. Ne glede na dejstvo, da preprečevanje in obravnava nasilja ni nov pojav in je bilo v slovenskem vzgojno-izobraževalnem prostoru na tem področju vloženega veliko znanja ter različnih aktivnosti, ne moremo prezreti, da se spreminjajo pojavne oblike nasilja, naša odzivnost, pa tudi učinkovitost obravnave. Zavod za šolstvo je s pomočjo zunanjih strokovnjakinj

leta 2014/2015 pripravil »Protokol ob zaznavi in za obravnavo med vrstniškega nasilja v VIZ«, kateremu so kot temelj služile »Smernice za analizo, preprečevanje in obravnavo/obvladovanje nasilja v šolskem prostoru«. Protokol je uporaben spisek postopkov, kako ravnati, ko do nasilja že pride. Veliko načinov možnih delovanj pa obstaja, še preden se to zgodi: v domišljernih vzgojnih strategijah in celostnem delovanju šole, v dolgoročni in sistematični skrbi za odnose in dialog, v prizadevanjih za izgrajevanje varne klime in kulture dobre skupnosti, v katero so vključeni vsi učenci, v sistematičnem izpopolnjevanju učiteljev na področju vodenja razreda, v opremljanju učencev s komunikacijskimi veščinami in strategijami za reševanje konfliktov in v senzibiliziranju vseh - učencev in učiteljev za pojave nasilja in jasno izrekanje za ničelno toleranco do njega. Več na www.sviz.si.

Pedagoška delavnica o vajeništvu

V začetku maja, 4. in 5. 5. 2017, je pod okriljem Evropskega sindikalnega odbora za izobraževanje (ETUCE) v Münchnu potekala pedagoška delavnica na temo izboljšanja zagotavljanja znanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki se je udeležila tudi predstavnica SVIZ Helena Thilakarathna Velikanje z Ekonomske gimnazije in srednje šole Radovljica. Z drugimi sodelujočimi je imela priložnost podrobno spoznati nemški izobraževalni sistem in njihov model vajeništva. Ogleдали so si tudi šolo Berufliches Schulzentrum für Fahrzeugtechnik, ki ima vzpostavljen dualni sistem. Dijaki so primarno zaposleni v podjetju in to jih napoti v šolo, da pridobijo teoretično in praktično znanje. Dijaki so (ponavadi ciklično) v šoli dva tedna in šest tednov pri delodajalcu. Šola ima zelo dobro finančno podporo države oziroma

mesta. Zagotovljene imajo odlične materialne pogoje dela – novo orodje, nove stroje, najnovejše avtomobile, na katerih se učijo –, k čemur je ravnatelj dodal, da imajo boljšo opremo kot podjetja, v katerih so dijaki zaposleni. Nemški model dualnega sistema je prepoznan kot zelo uspešen, a je bilo ob tem poudarjeno, da temelji na zelo dolgi tradiciji socialnega dialoga med vsemi udeleženci ter ga zato ni mogoče preprosto prenesti v drugo državo in pričakovati, da bo tam deloval brezhibno. Udeleženci so spregovorili tudi o izzivih, s katerimi se soočajo države, v katere se zatekajo begunci, in razpravljali o slabi motiviranosti dijakov, o odsotnosti socialnega dialoga, pomenu zboljševanja ugleda poklicnih šol in vajeništva ter učiteljskega poklica.

Jubilejne športne igre

V prestolnici Dolenjske so bile ob odlični organizaciji Območnega odbora SVIZ Novo mesto 13. 5. 2017 izpeljane jubilejne, že 10. Svizove športne igre. Ob športnem tekmovanju in navijanju se je s kolegicami in kolegi iz vse Slovenije sproščeno družilo več kot 900 članic in članov SVIZ-a. Na večerni slovesnosti so organizatorji športne sobote in predsednica GO SVIZ Jelka Velički podelili pokale in priznanja najboljšim trem ekipam v vsaki posamezni od desetih športnih panog ter pokale trem najboljšim ekipam

oziroma območnim odborom v skupnem seštevku. Tretji najboljši na tokratnih športnih igrah so bili tekmovalci z območnega odbora OO SVIZ Velenje, drugo mesto so osvojili članice in člani z OO SVIZ Obala, največ zmag in točk ter s tem prvo mesto na igrah pa so dosegli člani SVIZ z OO SVIZ Podravja. Fotografije z iger, za katere so poskrbeli dijakinje in dijaki Ekonomske šole Novo mesto, smer medijski tehnik, so prosto dostopne za prenos na [tej povezavi](#).

Tajništvo Glavnega odbora SVIZ izreka iskreno zahvalo OO SVIZ Novo mesto za izvrstno organizacijo dogodka, tekmovalkam in tekmovalcem pa čestitamo za športne dosežke!